

ČESKÁ ŠKOLNÍ INSPEKCE

Oblastní pracoviště

OSTRAVA

Inspekční zpráva

Základní škola Ostrava, Ostrčilova 1

Ostrčilova 1, 728 66 Ostrava

Identifikátor školy: 600 145 123

Zřizovatel: Město Ostrava - Městský obvod Moravská Ostrava a Přívoz

Školský úřad Ostrava, Matiční 20, 729 00 Ostrava

Termín konání orientační inspekce: 16. - 18. listopadu 1999

Čj.	146 386/99-11114
Signatura	on6ct106

Základní škola Ostrava, Ostrčilova 1, byla zařazena do sítě škol Rozhodnutím Školského úřadu Ostrava, čj. 20/02/99-45 ze dne 22. února 1999 se zpětnou účinností od 1. ledna 1999, kterým se mění předchozí Rozhodnutí o zařazení do sítě ze dne 28. dubna 1998.

Inspekční činnost byla zaměřena na hodnocení kvality vzdělávání ve vybraných předmětech a třídách ve vztahu k hodnocení kvality řízení školy. Hodnocení kvality vzdělávání i řízení vychází z hospitační činnosti v jednotlivých předmětech, z vyhodnocení podkladové dokumentace a z rozhovoru s ředitelkou školy.

Kvalita vzdělávání ve vybraných předmětech byla hodnocena z hlediska plánování, přípravy a podmínek výuky, organizace, forem a metod výuky, motivace a hodnocení, interakce a komunikace.

HODNOCENÍ KVALITY VZDĚLÁVÁNÍ

Jazyk český

Byly navštíveny hodiny na druhém stupni v osmých a devátých třídách.

V oblasti plánování a přípravy výuky byly plněny základní ukazatele, časová dotace výuky českého jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu, což bylo zjištěno kontrolou třídních knih a rozvrhu hodin.

Ve všech navštívených hodinách byly plněny učební osnovy předmětu český jazyk vzdělávacího programu Základní škola a vedeny vyučujícími odborně i pedagogicky způsobilými.

Z hlediska psychohygienických podmínek lze konstatovat, že všechny učebny, ve kterých výuka probíhala, jsou vhodné pro výuku předmětu. Odbornou učebnu jazyka českého ani samostatný kabinet češtiny škola nemá, audiovizuální ani výpočetní technika ve sledovaných hodinách nebyla použita.

Vyučující byly schopny organizačně vést výuku, jejich pokyny byly srozumitelné a požadavky přiměřené věku žáků. Během vyučovacího procesu sledovaly cíl výuky.

V úvodní části vyučovacích jednotek učitelky stanovily didaktický cíl. Hodiny byly věnovány učivu z oblasti mluvnice a literatury a výuka realizována metodami výkladu, rozhovoru se žáky, práci s učebnicí a zápisy do sešitů dle pokynů vyučujících.

Probírané učivo se časově shodovalo se zpracovanými tematickými plány. Nové učivo bylo učitelkami interpretováno správně, příklady funkční, žáci kontrolováni a podle potřeby opravováni.

Při prověřování učiva byly vyučující objektivní, hodnocení mělo pozitivní charakter, analýza chyb byla prováděna bezprostředně po každém ukončení ústního projevu, zkoušení realizováno ústní i písemnou formou. Z hlavních didaktických zásad byla v navštívených hodinách respektována zásada přiměřenosti a návaznosti.

Oblast interakce a komunikace byla při výuce realizována dohodnutými pravidly jednání, která byla respektována a akceptována stejně jako respektování osobnosti žáka. Komunikace žáků byla na průměrné úrovni, komunikace vyučujících, pohotovost a kvalita vyjadřování ve všech navštívených hodinách velmi dobrá.

Učitelky měly pozitivní vztah k žákům, kázeňské problémy v době inspekční činnosti nebyly zaznamenány.

Poměr výuky literatury, mluvnice a slohu je dán hodinovou dotací obsaženou v tematickém plánu, kde je rovněž zohledněna příprava a realizace slohových prací.

Shrnutím jednotlivých atributů výuky, které jsou součástí celkového hodnocení, je možno konstatovat, že při výuce jazyka českého je oblast plánování a přípravy výuky hodnocena jako velmi dobrá, oblast podmínek výuky jako velmi dobrá, stejně jako oblast organizace, metod a forem výuky, učivo bylo procvičováno formami ústními i písemnými. Oblast interakce a komunikace je možno hodnotit též jako velmi dobrou.

Výuka jazyka českého je hodnocena jako velmi dobrá.

Cizí jazyky

Cizí jazyky jsou ve škole vyučovány podle dvou vzdělávacích programů (Národní škola a Základní škola). V průběhu orientační inspekce byly hospitovány hodiny cizího jazyka, jež jsou vyučovány podle programu Základní škola. Hodnocení, které je v závěru předmětu uvedeno, se týká pouze jazykové výuky v třídách od 4. do 9. ročníku. Jen o oblasti plánování výuky je možno na základě předložených dokladů předmětové komise zopakovat, že má stejně vysokou úroveň v obou vzdělávacích programech.

Škola nabízí žákům jako první cizí jazyk studium anglického nebo německého jazyka. Jako druhý cizí jazyk (volitelný předmět) je nabízen jazyk francouzský. Francouzskému a ruskému jazyku se žáci mohou věnovat také v zájmových útvarech.

V průběhu inspekce byly uskutečněny hospitace v pěti hodinách jazyka anglického a jedné hodině jazyka německého. Ve všech hospitovaných hodinách byly plněny učební osnovy předmětu cizí jazyk vzdělávacího programu Základní škola.

V oblasti plánování a přípravy výuky jsou na vynikající úrovni plněny základní ukazatele. Časová dotace výuky cizího jazyka odpovídá schválenému učebnímu plánu. Tematické plány mají vysokou úroveň. Zvláště kvalitní práci odvedla předmětová komise v rozvržení učiva jednotlivých etap do příslušných ročníků, což bylo provedeno pro oba vzdělávací programy, podle kterých se ve škole vyučuje. Jediná připomínka k rozvržení učiva byla vedením školy a předmětovou komisí ještě v průběhu inspekce akceptována. Šlo o přesné označení rozšiřujícího učiva v tematických plánech a v celkovém rozvržení učiva (např. předminulý čas, který není ve vzdělávacích programech uveden).

Škola nemá s jedinou výjimkou k dispozici v současné době vyučující s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro výuku anglického a německého jazyka. Vyučující prokázaly při hospitacích velmi dobrou znalost cizího jazyka a vcelku dobrou úroveň zvládnutí metodiky výuky cizích jazyků. Vyučující se dále vzdělávají (studium cizího jazyka v jazykové škole, školení a kurzy organizované službou školy).

Výuka cizího jazyka probíhá většinou v běžných třídách. Vybavení kabinetu cizích jazyků je průběžně doplňováno, v současné době je na spíše nadprůměrné úrovni. Vyučující mají k dispozici audiovizuální techniku. V některých sledovaných hodinách byly sice magnetofonové nahrávky použity, ale metodice práce s magnetofonovou nahrávkou bude muset věnovat předmětová komise ještě pozornost. Nahrávky k některým učebnicím dosud chybějí (Deutschmobil). Absenci nahrávky k učebnici německého jazyka je třeba okamžitě řešit zakoupením potřebných kazet.

Vyučovací hodiny byly připraveny. Práce v hodinách byla zpestřována průběžným zařazováním motivačních prvků (tajenka, jazyková hra, dialogy). Většina vyučujících účelně posiluje cizojazyčnou atmosféru výuky. Základní pokyny vydávají totiž v cizím jazyce. Chybné bylo ovšem občasné následné překládání pokynu do českého jazyka. Požadavky na žáky byly přiměřené jejich věku. Vyučující prokázaly v sledovaných hodinách kladný vztah k žákům.

Plánování a příprava výuky jsou hodnoceny jako vynikající, oblast podmínek výuky je velmi dobrá, stejně jako oblasti organizace, metod a forem výuky, motivace, hodnocení, interakce a komunikace. Výuka cizích jazyků je celkově hodnocena jako velmi dobrá.

Občanská výchova

V průběhu inspekční činnosti byly navštíveny dvě hodiny výuky předmětu. Didaktický cíl byl stanoven učitelkami vždy na začátku vyučovacích jednotek.

Hodinová dotace odpovídá schválenému učebnímu plánu a členění učiva je v souladu se vzdělávacím programem. Probírané učivo v jednotlivých hodinách - majetek, vlastnictví, hospodaření, bohatství, resp. občan v právních a ekonomických vztazích - umožňovalo uplatnit metodu výkladu a aktivizační metodu (rozhovor), kdy vyučující kladly žákům otázky k tématům, dávaly pokyny, stavěly před ně aktuální problémy a žáci v odpovědích uplatňovali své názory, případně reprodukovali poznatky a zkušenosti z rodin ve kterých žijí a vyučující korigovaly jejich názory, případně uváděly znění závazných právních norem k dané problematice.

Vzhledem k námětům realizovaným v hospitovaných hodinách je možno hodnotit zvolenou formu, tj. alternace informačně receptivní metody s dialogickou jako prostředku vzhledem k cíli hodiny, jako optimální. Žáci pracovali s učebnicí a některé poznatky podle pokynů vyučujících si zaznamenávali do sešitů.

Oblast plánování a přípravy výuky je hodnocena jako velmi dobrá, jsou dodržovány a naplňovány cíle učebních osnov promítnutých do písemně zpracovaných tematických plánů. Podmínky výuky lze hodnotit jako dobré, i když odbornou učebnu pro výuku předmětu škola nemá. Oblast organizace, formy a metodu výuky ve sledovaných hodinách lze hodnotit jako velmi dobrou, stejně tak oblast interakce a komunikace včetně motivace a hodnocení.

Výuka občanské nauky ve sledovaných hodinách je hodnocena jako velmi dobrá.

Matematika

V rámci inspekční činnosti bylo hospitováno ve všech ročnících druhého stupně. Časová dotace vyučovacích hodin je v souladu s realizovaným vzdělávacím programem Základní škola. Přípravou učebních plánů se ve škole zabývá předmětová komise přírodovědných předmětů, která garantuje obsah a vzájemnou návaznost učiva. Tematické plány nejsou obsahově duplicitní a výuka mezi jednotlivými ročníky je kontinuální. Zájemcům z řad žáků 9. tříd je nabízen ve dvou skupinách nepovinný předmět Cvičení z matematiky, v jedné skupině jako součást přípravy k přijímacím zkouškám na střední školy, ve druhé skupině jako doučování.

Matematiku ve škole vyučuje šest odborně a pedagogicky způsobilých učitelů. Výuka probíhá z části v kmenových třídách a z části v polo odborné učebně matematiky. Třídy odpovídají podle subjektivního hodnocení hygienickým normám, jsou vybaveny starším školním nábytkem, estetická výzdoba je na dobré úrovni. Kabinet matematiky je velmi dobře vybaven staršími i novějšími pomůckami, které jsou při vyučování účelně využívány.

Organizace hodin byla postavena na respektovaných, jasných a srozumitelných pravidlech. Struktura vyučovacích hodin odpovídala předem stanoveným výukovým cílům, výběr, pořadí a množství informací byl přiměřený a navazoval na předchozí vědomosti žáků. Učitelky střídaly v průběhu práce rozmanité metody, při nichž užívaly učebnice a vlastnoručně připravené nebo profesionálně zhotovené pomůcky. Didaktická technika nebyla v průběhu hospitací použita. Žáci byli během vyučování aktivní, nebáli se vyslovit svůj názor a snažili se uplatnit. Vyučovací čas byl většinou efektivně využit, učivo bylo interpretováno věcně a odborně správně.

Žáci byli motivováni jak sdělením cíle hodiny, tak i kladením problémových otázek, častými pochvalami, povzbuzováním a průběžným hodnocením výsledků učení. Otázky vyučujících byly většinou zaměřeny na pochopení vztahů a souvislostí probíraného učiva. Během hospitací nebyli žáci zkoušeni. Úkoly byly přiměřené a při jejich řešení učitelky žákům pomáhaly. Hodnocení bylo převážně pozitivní, byla oceňována snaha, dosažený pokrok a výkon žáků. Většina hodin nepostrádala v závěru hodnocení s analýzou nedostatků.

Vyučovací hodiny probíhaly podle přijatých pravidel. Spolupráce mezi žáky byla na velmi dobré úrovni, učitelky a žáci se navzájem respektovali. Ve většině hodin probíhala práce v atmosféře vzájemné důvěry, přiměřené tolerance a žáci se nebáli vyslovit své názory. Vyučující žádaly po žácích věcně a jazykově správné vyjadřování. Verbální a neverbální komunikace učitelek byly na dobré úrovni. Žáci měli většinou k výuce daného předmětu pozitivní vztah.

Výsledky výuky nebyly v průběhu inspekce hodnoceny.

Na základě výše zjištěných skutečností hodnotí inspekce oblast plánování a přípravy výuky jako velmi dobrou, podmínky výuky jako velmi dobré, organizaci, formy a metody výuky jako velmi dobré, oblast motivace a hodnocení jako velmi dobrou, úroveň interakce a komunikace jako velmi dobrou, výsledky výuky nebyly hodnoceny. Celkově hodnotí inspekce kvalitu vzdělávání jako velmi dobrou.

Fyzika

Úpravy počtu vyučovacích hodin v jednotlivých ročnících (v 6. ročníku 1 hodina týdně, v 7. ročníku 2 hodiny, v 8. ročníku 2 hodiny a v 9. ročníku 2 hodiny týdně) jsou v souladu s učebním plánem vzdělávacího programu Základní škola. Z vypracovaných tematických plánů vyplývá, že nedochází k obsahové duplicitě a výuka sledovaného předmětu mezi jednotlivými ročníky je kontinuální. V tematických plánech jsou zahrnuty laboratorní práce. Stanovené výukové cíle korespondují se standardy vzdělávání.

Fyziku ve škole vyučují tři odborně a pedagogicky způsobilé učitelky. Všechny hodiny tohoto předmětu se vyučují v odborné učebně, která vyhovuje po stránce psychohygienické, je stupňovitě uspořádaná a její vybavení a výzdoba se vztahují k výuce daného předmětu. Kabinet je bohatě vybaven pomůckami, i když některé jsou již staršího data. Proto dochází k postupnému obnovování a výměně starších pomůcek za nové.

Hodiny měly většinou formu hromadného vyučování (část jedné hodiny byla vyučována skupinově), byly řízeny podle předem daných, jasných, srozumitelných a přiměřených organizačních pokynů. Předávané informace volily učitelky tak, aby žáci dosáhli plánovaných vědomostí o probíraných jevech. Použité vyučovací metody byly pestré (metody slovní a názorně demonstrační). Žáci byli ve většině hodin aktivní a dovedli vyjadřovat své názory. Učebnice a pomůcky byly používány promyšleně, vyučovací čas byl efektivně využit. Hodiny byly vedeny věcně a odborně správně.

Učitelky dobře motivovaly žáky již oznámením cíle a plánované stavby hodiny. Při opakování učiva, které bylo probráno dříve, kladly důraz na to, aby žáci uměli aplikovat teoretické poznatky na praktické příklady. Demokratický styl jednání učitelek při vyučování byl doplňován častými pochvalami a povzbuzováním žáků. Otázky při opakování a ojedinelém zkoušení byly zaměřeny na pochopení souvislostí a vztahů mezi ověřovanými poznatky, navazovaly na probrané učivo a předjímalý učební látku, která se v dané vyučovací hodině měla probírat. Učitelky věnovaly zvýšenou pozornost obtížnějším částem nového učiva. Zadávané úlohy byly přiměřené věkovým zvláštnostem a dosavadním znalostem žáků. Při jejich řešení vyučující žákům pomáhaly a většinou kladně hodnotily jejich práci a snahu. Závěry

vyučovacích hodin postrádaly analýzu chyb a celkové hodnocení výkonu žáků.

Vyučování probíhalo podle předem známých pravidel. Učitelky a žáci se navzájem respektovali, vzájemná důvěra dovolovala žákům diskutovat a vyjadřovat vlastní názory. Vyučující vyžadovaly, aby komunikace žáků byla obsahově a jazykově správná. Verbální a neverbální komunikace učitelek byla na velmi dobré úrovni. Většina žáků měla k výuce fyziky kladný vztah.

Výsledky výuky nebyly inspekci zjišťovány.

Na základě získaných poznatků hodnotí inspekce plánování a přípravu výuky jako velmi dobré, podmínky výuky jako vynikající, organizaci, formy a metody výuky jako velmi dobré, motivaci a hodnocení ve vyučovacím procesu jako velmi dobré, úroveň interakce a komunikace jako velmi dobrou, výsledky výuky nebyly hodnoceny. Celkovou kvalitu vyučování fyziky hodnotí inspekce jako velmi dobrou.

HODNOCENÍ KVALITY ŘÍZENÍ

Plánování

Škola má stanoveny cíle z hlediska dlouhodobého rozvoje, koncepční záměry jsou stanoveny na základě analýzy podmínek školy, koncepce je srozumitelná, přijatá pedagogickým sborem, rodiči i zřizovatelem.

Projektování činnosti školy pokládá ředitelka za jednu z nejdůležitějších etap řídicí práce. Je si vědoma, že cílovým stavem základní školy je poskytnout žákům kvalitní a funkční základy všeobecného vzdělání v rozsahu jejich potřeb, možností, předpokladů a individuálních zvláštností. Prioritou sledované školy je přiměřená jazyková vybavenost žáků, gramotnost ve výpočetní technice a umění racionálně zacházet se získanými informacemi.

Plán rozvoje hodnotí předchozí program a aktivity školy, shromažďuje informace o tom, kde se škola nachází a kam směřuje, podněcuje zaměstnance k aktivní účasti na naplňování cílů, zvyšování efektivity práce a racionalizuje požadavky na pedagogický sbor.

Předložený plán činnosti školy pro školní rok 1999/2000 konkretizuje úkoly plánu strategického - zpracován do roku 2006 - a střednědobého, vytyčuje základní cíle v oblasti výchovně vzdělávací práce školy, spolupráce s rodiči, dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, BOZP a péče o zdravý rozvoj žáka, ostatních organizačních záležitostí, oblast personální, včetně ekonomické a materiálně-technické. Při plánování je využíváno reálných a akceptovatelných podnětů a připomínek zaměstnanců školy. Škola je právní subjekt - příspěvková organizace. Plán pro stávající školní rok je zpracován podrobně, pečlivě a promyšleně.

Organizování pracovních porad je možno pokládat za optimální z hlediska četnosti, věcnosti i obsahu, písemné výstupy mají relevantní výpovědní hodnotu.

Pedagogická rada se schází 6x během školního roku, v přípravném týdnu jsou pedagogičti zaměstnanci seznamováni s plánem školy, organizací výuky a schvalují novelizaci řádu školy.

Pracovní porady jsou organizovány jednou měsíčně, operativní podle potřeby, porady nejužšího pedagogického vedení, tj. ředitelky, obou zástupkyň a dle potřeby výchovné poradkyně, každý týden.

Vzdělávací program byl schválen předepsaným způsobem.

Základní škola organizuje povinnou školní docházku v 1. až 9. ročníku a realizuje vzdělávací

program Základní škola dle osnov schválených MŠMT ČR pod čj. 16 847/96-2 dne 30. dubna 1996, upravených a doplněných MŠMT ČR dne 25. srpna 1998 pod čj. 25 018/98-22 s platností od 1. září 1998. V pěti třídách na prvním stupni v prvním, druhém a třetím ročníku je výuka organizována podle vzdělávacího programu Národní škola schváleného MŠMT ČR pod čj. 15 724/97-20 dne 17. března 1997.

Ke dni výkonu inspekční činnosti výuka probíhá ve 26 třídách s celkovým počtem 689 žáků. Součástí školy je školní jídelna se stanovenou kapacitou výdeje 850 obědů a školní družina pro výchovně vzdělávací a rekreační činnost s kapacitou 260 dětí - aktuální stav je 149 žáků v šesti odděleních.

Škola ve vzdělávacím programu mimo povinnou výuku danou učebními osnovami dále nabízí výuku dvou nepovinných předmětů - Cvičení z matematiky a Cvičení z jazyka českého. Volitelné předměty navštěvuje 14 skupin žáků v sedmých, osmých a devátých ročnících.

Zájmová činnost je soustředěna v 10 kroužcích s týdenní frekvencí, jednou za 14 jsou pořádány sportovní turnaje.

Dále škola využívá 15 počítačů napojených na Internet, vše je k dispozici žákům školy denně do 18 hodin.

Pro jednoho tělesně postiženého žáka a dvacet šest žáků se specifickými poruchami učení a chování jsou zpracovány individuální plány.

Plánování je systematické, součástí je jasná celková koncepce školy, plány jsou sledovány, analyzovány a hodnoceny, funguje zpětná vazba a realizace je odpovídající cílům. Schválené učební plány jsou plněny, nabídka programů a dalších aktivit je dostatečně široká a je v souladu s potřebami žáků a požadavky rodičů - hodnocení této části s výraznou převahou pozitiv je velmi dobré.

Organizování

Organizace výchovného a vzdělávacího procesu má stanovena pravidla fungování a umožňuje efektivní řízení školy.

Organizační struktura je obsažena v Organizaci školního roku 1999/2000, je součástí Řádu Základní školy, Ostrčilova 1, Ostrava, vydaného po projednání a schválení pedagogickou radou podle ustanovení § 8 odst. 5 vyhlášky MŠMT ČR 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů. Organizační řád obsahuje mj. řád školy a organizační schéma vymezuje jednotlivé funkční pozice.

Z předložené dokumentace je zřejmé adresné delegování kompetencí a souvisejících povinností na jednotlivé pracovníky. Ředitelkou školy byli písemně pověřeni vedením předmětových, na prvním stupni metodických komisí učitelé, jež jsou současně garanty úrovně výuky jednotlivých předmětů. Další pak správcovstvím učeben, sbírek a kabinetů.

Řád školy je zpracován kvalitně, je akceptován zaměstnanci i žáky. Samostatně vydaný Režim žáků ZŠ, který deklaruje jejich práva a povinnosti s důrazem na respektování osobnosti žáka a dodržování článků Úmluvy o právech dítěte, je vyvěšen v jednotlivých třídách i společných prostorách školní budovy.

Informační systém školy je dle názoru ředitelky účinný, existují v něm zpětné vazby, je zabezpečován týdenními plány, které stanovují úkoly, činnost a metodiku jejich zabezpečení a Sdělení ředitelky, jež má informativní hodnotu sdělení zaměstnancům.

Pracovníci školy i zaměstnanci mají přístup k potřebným informacím. Na poradách na všech úrovních ředitelka po konzultaci s poradním týmem v předmětné věci ukládá aktuální nebo mimořádné úkoly se stanovením termínů pro jejich realizaci. Výchovná poradkyně zajišťuje

informační servis pro rodiče. Škola má podrobně zpracován Program sociální prevence zneužívání návykových látek.

Důvěrné informace o žácích a zaměstnancích ve smyslu ustanovení zákona 256/1992 Sb., o ochraně osobních údajů v informačních systémech, jsou řádně zabezpečeny před zneužitím.

Informace o žácích jsou zákonným zástupcům poskytovány 4x ročně na třídních schůzkách a informačními zápisy v žákovských knížkách, čímž je dán základní kontakt v interakci škola - rodina. Náměty a připomínky rodičů jsou dle povahy věci a možností školy akceptovány.

Škola vydává občasník KOLAPS, je předplatitelem 7 titulů odborných periodik. Ostravským občanům, rodičům i dalším příznivcům se prezentuje dvakrát ročně veřejným vystoupením, akademií, jednou ročně koncertem pěveckého souboru.

Organizace výuky je v souladu s ustanovením § 9 vyhlášky MŠMT ČR 291/1991 Sb.

Z důvodu většího zapojení žáků do chodu školy a s úmyslem dát jim možnost podílet se na tvorbě a organizaci sportovních či kulturních akcí, byla ustanovena Žákovská rada, jež je složena ze zástupců žáků pátých až devátých tříd školy. Je zpracován a schválen plán činnosti pro šk. r. 1999/2000. Jednou měsíčně jsou plánovány schůzky s ředitelkou školy.

Racionální podněty a připomínky pracovníků školy jsou využívány.

Povinná dokumentace školy podle ustanovení § 38a odst. 1 zákona 29/1984 Sb., o soustavě základních škol, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, řádně vedena. Rovněž je zajišťována její archivace a spravování podle zákonných lhůt pro skartaci dle Věstníku MŠK ČSR, sešit 6 - 7 ze dne 20. 7. 1986.

Výroční zpráva o činnosti školy ve šk. r. 1998/99, jak vyplývá z ustanovení § 3 odst. 1 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, byla po schválení Radou školy zaslána Školskému úřadu Ostrava a obsahovala náležitosti podle § 17e odst. 2 téže právní normy.

Ze závěrů výroční zprávy vychází ředitelka při dalším plánování činnosti školy.

Spolupráce školy s orgány státní správy, územní samosprávy a Radou školy, která plní funkci samosprávného orgánu školy, je ředitelkou hodnocena jako velmi dobrá.

Organizační struktura školy je dobře a funkčně stanovena. Informační systém je založen na daných pravidlech, předávání informací je doloženo, informace jsou přístupné, je zpracován program interakce školy a rodičů, výchovná poradkyně dle informace ředitelky pracuje kvalitně, informovanost pracovníků školy, rodičů i veřejnosti je na velmi dobré úrovni - sledovanou oblast je možno hodnotit velmi dobře.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka školy uplatňuje demokratický styl řízení s participací spolupracovníků, svou funkci chápe jako koncepční, regulatorní a korekční, neboť je přesvědčena, že tento styl vede k angažovanosti a identifikaci podřízených zaměstnanců se školou, podněcuje tvůrčí přístupy a vede k vysoké efektivitě práce.

Jak již shora uvedeno, z předložené dokumentace je zřejmé adresné delegování kompetencí a souvisejících povinností na jednotlivé pracovníky.

Operativní řízení je možno hodnotit jako funkční, pružné a účinné, jsou dány podmínky pro uplatnění tvořivosti a iniciativy pracovníků.

Z předloženého personálního přehledu vyplývá, že z 37 pedagogických zaměstnanců-učitelů, včetně ředitelky školy a obou zástupkyň, jich 33 splňuje požadavky odborné a pedagogické způsobilosti dle přílohy č. 1 vyhlášky MŠMT ČR 139/1997 Sb., o podmínkách odborné

a pedagogické způsobilosti pedagogických pracovníků a o předpokladech kvalifikace výchovných poradců.

Jedna vyučující si v magisterském studiu při zaměstnání doplňuje vysokoškolskou kvalifikaci, ostatní učitelé se podle potřeby zúčastňují vzdělávacích akcí pořádaných jednak školskou servisní organizací Služba škole Ostrava, jednak dalšími vzdělávacími agenturami a instituty. Základní škola je fakultní školou Ostravské university Ostrava.

Začínajícím učitelům je zajištěna případná pomoc ředitelkou školy jmenovitě určených uvádějících pedagogických zaměstnanců-učitelů.

Vedení školy vytváří podmínky pro stabilizaci pedagogického personálu, osobní iniciativa ve věci profesního růstu zaměstnanců je podporována, pedagogická i další činnost pracovníků je m.j. ohodnocena i osobními příplatky, jež jsou modifikovány 2x ročně. V době výkonu inspekční činnosti byly osobní příplatky stanoveny v rozpětí 500,- až 2 400,- Kč měsíčně mimo vedení.

Kritéria hodnocení jsou zaměstnancům známa a jimi respektována.

Dle sdělení ředitelky školy bylo na závěrečné poradě pedagogického sboru ve šk. r. 1998/1999 provedeno v rámci autoevaluace hodnocení dosažených cílů a obsahů vzdělávání za účelem zajištění vyšší kvality vzdělávání v rámci vzdělávacího programu školy. Tak škola získává zpětnou vazbu o míře úspěšnosti svého vzdělávacího úsilí.

Z přehledu o rozmístění žáků 9. tříd ve školním roce 1998/1999 je zřejmé, že 57 podalo přihlášku ke studiu v gymnáziu, resp. střední odborné školy s maturitou - dle sdělení ředitelky školy se 100% úspěšností v přijímacím řízení.

Řízení školy je funkčně strukturováno, kompetance a poradní orgány jsou stanoveny a realizovány. Personální struktura školy maximálně využívá odbornou a pedagogickou způsobilost, metodické a poradní orgány jsou funkční a činné, vše je doloženo dobrými výsledky - celkové hodnocení je velmi dobré.

Kontrolní mechanismy

Ředitelka školy má vytvořen systém kontroly, výsledky kontrol jsou analyzovány a využívány v další práci.

Je zpracován neveřejný plán hospitací a kontrolní činnosti nejužšího vedení školy.

Z rámcového hospitačního plánu vyplývá, že počet hospitací je závislý na zjištěných skutečnostech. Předpokládané počty jsou stanoveny následovně - ředitelka školy si stanovila hranici 30 hodin za školní rok, zástupkyně pro I. stupeň 30 a zástupkyně pro II. stupeň 24 vyučovacích jednotek v průběhu školního roku.

Předložený Záznam o hospitaci obsahuje kapitoly vlastní pozorování, hodnocení navštívené hodiny s příslušným doporučením vyučujícímu a konkretizací pozitiv včetně využití didaktické techniky během sledované vyučovací jednotky a vyjádření učitele k závěrům hospitujícího.

Předsedové předmětových komisí, jak již shora uvedeno, garantují úroveň výuky jednotlivých vyučovacích předmětů.

Dle zkušeností a poznatků ředitelky školy hodnocení žáků je pozitivně motivující informací o vlastních schopnostech a vede k rozvoji jejich osobnosti. Klasifikace a hodnocení se řídí právně závaznými předpisy.

Ke zpětné vazbě škola využívá evaluačních nástrojů, jimiž jsou zejména srovnávací testy žáků v paralelních třídách.

Hospodářská kontrola je dána pravidelnými ekonomickými rozbory, roční účetní závěrkou a

pravidelnými inventurami podle závazných norem platných v oblasti účetnictví.

System a plán kontrol je stanoven, taktěž kompetence kontrolní činnosti, kontroly vycházejí z analýz, opatření jsou sledována a vyhodnocována, kritéria hodnocení a hodnotící nástroje zpracovány. Pracovníci znají kritéria hodnocení, ta jsou využita k motivaci i pravidelné kontrole jejich úspěšnosti - hodnocení s převahou pozitiv je velmi dobré.

Hodnocení kvality řízení

Řízení školy ve sledovaných oblastech probíhá podle zásad současného školského managementu. Ředitelka školy plní úkoly jak v oblasti výchovné a vzdělávací, tak i personální a ekonomické. Vytváří a udržuje vhodné klima, efektivní komunikaci a motivuje pedagogické pracovníky i ostatní zaměstnance. Byl zaveden funkční systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků, náležitá pozornost je věnována spolupráci školy s rodiči a Radou školy. Ředitelka má systematický a komplexní přístup k práci se zaměstnanci s využitím jejich potenciálu. Je si vědoma i následné priority své činnosti, tj. mimo odpovědnosti za kvalitu výchovně vzdělávací práce jí vedené školy vyplývají pro ni i povinnosti zaměstnavatele vůči podřízeným pracovníkům a vnější prezentaci školy.

Základní prioritní činnosti jsou funkční, pravidla jsou stanovena, známa a plněna.

Celkové hodnocení všech sledovaných ukazatelů v oblasti řízení školy je možno s převahou pozitiv klasifikovat jako velmi dobré.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí ŠÚ Ostrava o změně zařazení do sítě škol, čj. 20/02/09-45 ze dne 22. 2. 1999
- Zřizovací listina vydaná ÚMOB Moravská Ostrava a Přívoz (MO a P) dne 18. 11. 1994 - změny a doplňky ke zřizovací listině ze dne 1. 4. 1995 a 4. 7. 1996
- Statut Základní školy Ostrava, Ostrčilova 1, vydaný ÚMOB MO a P dne 18. 11. 1994
- Smlouva o běžném účtu pro okresní úřady, obce a jimi zřízené organizace mezi Českou spořitelnou, okr. pob. Ostrava, a Základní školou, Ostrčilova 1, Ostrava, ze dne 3. 1. 1995
- Závazný posudek k užívání objektu ZŠ Ostrčilova ze dne 14. 11. 1995, čj. Výst. 2390/95/Li/Vá - vydal Odbor výstavby VHZaL - Město Ostrava - ÚMOB MO a P
- Jmenovací dekret ředitelky školy vydaný ŠÚ Ostrava dne 15. 12. 1995
- Výkaz o základní škole podle stavu k 30. 9. 1999
- Učební plán pro první a druhý stupeň školy
- Rozvrh žáků školy
- Řád školy
- Vnitřní řád školy
- Vnitřní řád školní jídelny a školní družiny
- Organizační schema školy
- Organizační řád školy upravující strukturu, řízení, formy a metody práce, práva a povinnosti pracovníků, kompetence vedoucích zaměstnanců
- Přehled výchovně vzdělávací práce ve školním roce 1998/1999 - hodnocení prospěchu, chování a absence

- Program sociální prevence zneužívání návykových látek
- Třídní knihy a třídní výkazy
- Protokoly o komisionálních zkouškách
- Rozhodnutí o odkladech povinné školní docházky ve šk. r. 1999/2000 - 12 dětí
- Výroční zpráva školy za šk. r. 1998/1999
- Výroční zpráva o hospodaření v roce 1998 ze dne 2. 2. 1999
- Individuální výukové plány ve šk. r. 1999/2000
- Plán kontrolní činnosti
- Plán práce výchovného poradce
- Celoroční plán práce + DVPP
- Vnitřní platový předpis
- Kniha úrazů
- Kniha návštěv
- Vymezení spádových lokalit z 31. 5. 1999 - vyd. zástupce starosty ÚMOB MO a P

ZÁVĚR

Škola plní deklarovaný vzdělávací program. Kvalita vzdělávání podle schválených učebních plánů a osnov ve vybraných předmětech je hodnocena jako velmi dobrá, při řízení školy jsou dodržovány platné právní předpisy.

Finanční prostředky přidělované škole ze státního rozpočtu prostřednictvím Školského úřadu Ostrava jsou využívány efektivně a umožňují plnění vzdělávacího programu školy.

Celkově je škola hodnocena ve sledovaných oblastech jako velmi dobrá.

Zásadní pozitiva

- kvalitní výchovně vzdělávací proces ve většině předmětů
- propracovaný systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- velký rozsah mimoškolní zájmové činnosti
- pozitivní vztahy mezi učiteli a žáky, dobrá pracovní atmosféra

Doporučení

- zajistit magnetofonové nahrávky k učebnici německého jazyka Deutschmo

Datum vyhotovení inspekční zprávy a složení inspekčního týmu

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Karel Mareš	Karel Mareš v.r.
Členové týmu	PhDr. Lubomír Kratochvíl	L. Kratochvíl v.r.
	Mgr. Vladislav Vančura	Vladislav Vančura v.r.

V Ostravě dne 9. prosince 1999

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy : 13. prosince 1999

Razítko

PaedDr. Dagmar Dluhošová

PaedDr. D. Dluhošová v.r.
Podpis ředitelky

Předmětem inspekce bylo důležitější zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 8 téhož zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Dobrý	Negativa a pozitiva v rovnováze, průměrná úroveň
Ještě vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.
Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Školský úřad, Matiční 20, Ostrava	3. ledna 2000	146 401/99-11114
Zřizovatel : ÚMOB MOaP	3. ledna 2000	146 402/99-11114
Rada školy ZŠ, Ostrčilova 1, Ostrava	3. ledna 2000	146 403/99-11114

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
--	--	Připomínky nepodány